

Звіт
про результати роботи
Громадської ради при Державній митній службі України
за 2021 рік

Протягом 2021 року пріоритетними напрямками діяльності Громадської ради при Державній митній службі України (далі – Громадська рада) були:

- активна участь, в межах компетенції громадськості, у реалізації державної політики у сфері митної справи;
- налагодження ефективної комунікації між бізнесом, у представництві профільної громадськості, та державою, у представництві Міністерства фінансів України та Державної митної служби України;
- участь в опрацюванні нормативно-правових актів, а також їх ініціювання задля удосконалення митних формальностей у напрямку гармонізації митних процедур та поліпшення ведення бізнесу;
- створення інтерактивного майданчику для обговорення поточних проблемних питань митної політики.

Правління Громадської ради забезпечувало їх виконання шляхом організації відповідних заходів та координації діяльності чотирьох комітетів Громадської ради, зокрема: Комітету з оцінки та удосконалення митного законодавства, Комітету спрощення процедур торгівлі та електронних ділових операцій, Комітету практичного застосування митного законодавства та Інформаційно-комунікаційного комітету взаємодії з громадськістю, органами державної влади та митницями Держмитслужби.

Протягом звітнього періоду відбулося 5 засідань Громадської ради, а також проведено всі заплановані засідання її комітетів.

Підготовлено та затверджено Положення про Громадську раду при Державній митній службі України, а також надано пропозиції до Орієнтовного Плану проведення консультацій із громадськістю Державною митною службою України на 2022 рік.

Серед ефективних форматів проведення заходів, які заслуговують на всебічне подальше запровадження, слід відзначити:

- спільне засідання Комітету з питань митної справи Громадської ради при Міністерстві фінансів України та Комітету практичного застосування митного законодавства Громадської ради при Держмитслужбі України за участі членів Правління Громадської ради;
- нараду в режимі ZOOM-конференції з питань діяльності митних брокерів та агентів з митного оформлення, проведену Департаментом організації митного контролю та оформлення Держмитслужби;
- онлайн-семінар на тему «Напередодні змін. Запровадження в Україні режиму спільного транзиту (NCTS) та Програми Авторизованого економічного оператора (АЕО)», організований Громадською радою (модератор – експерт Громадської ради Тетяна ОСТРИКОВА) спільно з Програмою ЄС з підтримки управління державними фінансами (EU4PFM), Міністерством фінансів України та RST Мінфіну, Держмитслужбою та Одеською митницею, до якого долучилися близько 300 представників інститутів громадянського суспільства, бізнесу, науки та органів влади.

Серед ключових питань, які перебували протягом звітнього періоду у фокусі особливої уваги є такі:

- Виконання плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 р. № 569, пріоритети діяльності Держмитслужби, комунікація та співпраця з Громадською радою при Держмитслужбі.

- Результати та перспективи впровадження інституту АЕО, NCTS, електронної процедури МДП та інформаційної системи «Митний аудит».

- Запуск повноцінної версії офіційного сайту Держмитслужби та його відмінності від тестового варіанту.

- Обговорення та затвердження рекомендацій до проекту Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів, зареєстрованого у Верховній Раді України 23.04.2021 за № 5420.

- Результати випробування та використання в дослідному режимі оновленої автоматизованої системи управління ризиками (АСУР 2.0) профільними департаментами Держмитслужби.

- Впровадження митного аудиту в митних органах України: економічний ефект, перспективи та ризики.

- Аудиту інформаційно-телекомунікаційних систем Держмитслужби, проекти в сфері ІТ та діджиталізації, реалізовані в Держмитслужбі протягом 2019-2021 років, а також План заходів щодо розвитку та модернізації інформаційно-телекомунікаційних систем Держмитслужби на 2021-2023 роки.

- Стан виконання заходів зі сприяння захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ) в Держмитслужбі.

- Проблематика визначення митної вартості товарів 1-24 групи УКТ ЗЕД та дотримання часових нормативів при здійсненні митних формальностей.

- Внесення змін до електронного профілю ризику.

- Дотримання митного законодавства при призначенні форм митного контролю.

- Митний огляд контейнерів, що супроводжуються «Ветеринарними сертифікатами».

- Моніторинг видачі карток відмов та динаміка рівня митної вартості; алгоритм такого моніторингу та аналітики, а також її результатів, висновків та прийняття відповідних організаційно-управлінських рішень.

- Забезпечення обміну даними в електронному вигляді між Держмитслужбою та ГСЦ МВС України в частині митного оформлення транспортних засобів та наявних обмежень щодо їх реєстрації в повному обсязі.

- Внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 № 960 «Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту)» та від 21.05.2012 № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними».

- Внесення змін до Порядку виконання митних формальностей при здійсненні транзитних переміщень, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.10.2012 № 1066, Порядку виконання митних формальностей на

морському та річковому транспорті, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 10.03.2015 № 308.

- Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів, зареєстрованого у Верховній Раді України 23.04.2021 за № 5420 (далі – Законопроект № 5420).

Обговорення відбулося в режимі ZOOM-конференції на базі Громадської ради при Держмитслужбі та Комітету з питань митної справи Громадської ради при Мінфіні. У заході також взяли участь представники Європейської Бізнес Асоціації, Американської торговельної палати в Україні, Асоціації професійних митних посередників України, Асоціації платників податків України та міжнародні експерти Програми EU4PFM.

З означеного питання представники Громадської ради брали участь в засіданнях відповідного підкомітету Комітету ВРУ з питань правоохоронної діяльності.

Напрацьовані пропозиції до Законопроекту № 5420, у тому числі експерта Громадської ради Бориса КОРМИЧА, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедрою морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія, Заслуженого юриста України, в частині європейського досвіду та філософії криміналізації контрабанди, були надіслані до Комітету ВРУ з питань правоохоронної діяльності.

Громадська рада долучилися до обговорення проекту наказу Міністерства фінансів України «Про деякі питання провадження митної брокерської діяльності» (далі – Наказ) та підготовки пропозицій.

Пропозиції також були надані до проекту «Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2021-2021 роки».

За звітний період було підготовлено та направлено 85 звернень Громадської ради, 2/3 яких складають запити щодо надання інформації та пропозиції, підготовлені членами Громадської ради.

Протягом звітного періоду Громадською радою було ініційовано створення низки робочих груп при Комітеті ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики, Комітету ВРУ з питань правоохоронної діяльності, Міністерстві фінансів України та Держмитслужбі із пропозицією залучення до їх роботи членів та експертів Громадської ради, а також щодо членства представників Громадської ради в робочих органах Держмитслужби.

Зокрема, з питань:

- доопрацювання Законопроекту № 5420;
- обговорення положень проектів Законів України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо порядку контролю правильності визначення митної вартості товарів (№ 3562 від 29.05.2020) та щодо удосконалення порядку контролю правильності визначення митної вартості (№ 3562-1 від 16.06.2020);
- доопрацювання проекту наказу Міністерства фінансів України «Про деякі питання провадження митної брокерської діяльності»;
- членства делегованих представників Громадської ради в колегії Державної митної служби України та конкурсних комісій для проведення конкурсу на зайняття посад державної служби в митних органах;

Разом з тим, слід зазначити, що ініціатива Громадської ради щодо створення робочих груп, а також щодо залучення її представників до опрацювання законопроектів на стадії їх підготовки, а також членства в колегії Держмитслужби та конкурсній комісії не знайшла у звітному періоді належної підтримки з боку Мінфіну та Держмитслужби.

Підбиваючи підсумки, слід зазначити, що незважаючи на багаторічний досвід громадської діяльності та високий потенціал членів Громадської ради, ефективну роботу, зокрема, Комітету практичного застосування митного законодавства та Інформаційно-комунікаційного комітету взаємодії з громадськістю, органами державної влади та митницями Держмитслужби, на результатах діяльності Громадської ради позначилися об'єктивні чинники, а саме: обмеження, пов'язані з пандемією, та часті зміни очільників Держмитслужби, що у цілому негативно вплинуло на комунікацію.

У 2022 році Правлінням Громадської ради будуть вживатися відповідні заходи щодо забезпечення фідбеку з боку Мінфіну та Держмитслужби в частині реагування на звернення, що носять ініціативний характер, та мінімізацію випадків, коли пропозиції та зауваження, направлені Комітетом, залишаються без будь-якого реагування з боку Мінфіну та Держмитслужби, а при прийнятті остаточного рішення цими центральними органами виконавчої влади думка фахової громадськості не враховується.

Голова
Громадської ради
при Державній митній службі України

Галина ВДОВІНА